

OP WEG NAAR HET RIJBEWIJS B:

HET PRAKTIJKEXAMEN IN VLAANDEREN TOEGELICHT

1 Inleiding

In dit document lees je welk rijgedrag van jou wordt verwacht tijdens de proef op de openbare weg. Wat je moet kunnen, is bepaald door de wetgeving (meer bepaald bijlage 5 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs).

Tijdens het examen op de openbare weg komen de volgende punten aan bod:

- **Wegrijden na een stop** in het verkeer, verlaten van een oprit;
- Op **rechte wegen** rijden en **tegenliggers kruisen**, ook bij **wegversmallingen**;
- Door **bochten** rijden;
- **Autosnelwegen** of vergelijkbare wegen oprijden en verlaten;
- **Inhalen en voorbijrijden**: andere voertuigen inhalen, obstakels voorbijrijden, ingehaald worden;
- **Speciale verkeersinrichtingen**: bijvoorbeeld rotondes, overwegen, tram- of bushaltes, oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers, stijgende of dalende weg over een lange afstand, tunnels;
- **Beheersing van het voertuig**: correct gebruik van de achteruitkijkspiegels en de lichten, correct gebruik van de koppeling, versnellingsbak, gaspedaal, reminrichting, hoofdsteun, zitplaats, stuurinrichting;
- **Zuinig, veilig en energie-efficiënt** rijden, dit wil zeggen tijdens het rijden de veiligheid waarborgen, op het motorregime en het schakelen letten, remmen en versnellen, brandstofverbruik en de uitstoot verminderen tijdens het optrekken, afremmen op stijgende en dalende hellingen, door waar dat nodig is manueel te schakelen (indien mogelijk);
- **Goede kijktechniek tijdens richtingsveranderingen, inhalen en uitwijken**: rondom kijken, besef van de “dode hoek”, correct gebruik van de achteruitkijkspiegels; dichtbij en ver kijken;
- **Voorrang verlenen** op kruispunten en overwegen, bij het veranderen van richting of rijstrook en bij manoeuvres; naderen en oversteken van kruispunten;
- Juiste **positie op de weg**, op rijstroken, op rotondes en door bochten, voorsorteren;
- **Veilige afstand**: voldoende afstand bewaren voor en naast het voertuig, voldoende afstand bewaren ten opzichte van de andere weggebruikers;
- **Snelheidsbeperkingen**;
- **Verkeerstekens en instructies van verkeersagenten**;
- Het geven van **signalen**: signalen geven op de juiste momenten, correct reageren op signalen van andere weggebruikers;
- **Remmen en stoppen**: tijdig gas minderen, afremmen of stoppen, waarbij rekening moet worden gehouden met de omstandigheden; anticipatievermogen.

- **Voorafgaande controles:**

- Instellen van de zitplaats van de bestuurder voor een juiste zithouding;
- Afstellen van de achteruitkijkspiegels, veiligheidsgordel en hoofdsteun;
- Banden, remmen, stuurinrichting, vloeistoffen, lichten, ontwaseming, richtingaanwijzers en geluidstoestel controleren;
- De nodige voorzorgsmaatregelen nemen bij het verlaten van het voertuig;

- **Manoeuvres:**

Je voert 2 van de volgende 6 **manoeuvres** uit op de openbare weg of een openbare plaats:

Groep 1:

- A. Evenwijdig ten opzichte van de weg rechts parkeren tussen 2 voertuigen.
- B. Evenwijdig ten opzichte van de weg links parkeren tussen 2 voertuigen.
- C. Loodrecht ten opzichte van de weg achteruit in een vak parkeren.

Groep 2:

- A. Loodrecht ten opzichte van de weg vooruit in een vak parkeren.
- B. In rechte lijn achteruit rijden.
- C. Keren in een smalle straat.

De computer kiest voor jou één manoeuvre uit groep 1 en één manoeuvre uit groep 2.

Als de situatie op de weg het niet toelaat een van de manoeuvres uit te voeren, kan de examiner je vragen een ander manoeuvre uit te voeren.

- **Zelfstandig rijden** op wegwijzers en gps.

Natuurlijk wordt van jou ook verwacht dat je de theorie volledig kent wanneer je het praktijkexamen aflegt.

Hoe beoordeelt de examiner het examen?

Het examen is opgedeeld in 13 rubrieken. De examiner beoordeelt deze rubrieken met “goed”, “voorbehoud”, “onvoldoende” of “slecht”.

- Goed: dit betekent dat je veilig en volgens het verkeersreglement hebt gedragen;
- Voorbehoud: dit betekent dat je lichte fouten hebt gemaakt en dat dit onderdeel van het examen voor verbetering vatbaar is;
- Onvoldoende: je hebt meerdere (ernstige) fouten gemaakt zonder dat deze direct de verkeersveiligheid in gevaar hebben gebracht; deze fouten kunnen de verkeersveiligheid wel in gevaar brengen;
- Slecht: je hebt fouten gemaakt die direct de veiligheid van jezelf en/of andere weggebruikers in gevaar hebben gebracht, schade hebben veroorzaakt aan je voertuig of je omgeving of volgens het verkeersreglement worden beschouwd als zware overtreding.

Je bent niet geslaagd voor het examen als:

- 1 rubriek beoordeeld wordt met “slecht”;
- 2 rubrieken beoordeeld worden met “onvoldoende”;
- 1 rubriek beoordeeld wordt met “onvoldoende” en 2 met “voorbehoud”;
- 4 rubrieken beoordeeld worden met “voorbehoud”;
- de veiligheid van het examenvoertuig, de passagiers of de andere weggebruikers door rij-fouten of gevaarlijk rijgedrag direct in gevaar gebracht worden.

2 Vóór het praktijkexamen

2.1 Documenten

Welke documenten moeten jij, als kandidaat-bestuurder, en je begeleider, begeleidend persoon of rijlesgever meebrengen naar het examen?

Kandidaat:

- je geldige Belgische identiteitsdocument;
Opgelet: een paspoort/reispas wordt niet aanvaard!
- je geldige voorlopig rijbewijs of stage-atteest; je brengt je originele voorlopig rijbewijs mee, een attest van verlies wordt niet aanvaard;
- indien van toepassing:
 - je Belgische of Europese rijbewijs B met code 78 (een attest van verlies wordt niet aanvaard);
 - het getuigschrift van de praktijklessen die je volgde bij een erkende rijsschool (bv. 6 u les na 2 niet geslaagde praktijkexamens); je brengt het originele document mee.

Begeleider:

- het geldige Belgische identiteitsdocument van je begeleider, begeleidende persoon of rijlesgever;
Opgelet: een paspoort/reispas wordt niet aanvaard!
- het Belgische of Europese rijbewijs geldig voor het besturen van het voertuig waarmee het praktijkexamen wordt afgelegd van:
 - je begeleider of begeleidende persoon, afgegeven sinds tenminste 8 jaar
 - je rijlesgever met code 103 en medische keuringOpgelet: een attest van verlies wordt niet aanvaard!
- het begeleidersattest: begeleiders van kandidaten die houder zijn van een voorlopig rijbewijs model M36 (bekomen al dan niet na omwisseling) of van een voorlopig rijbewijs model M12, afgeleverd vanaf 01/03/2024, moeten een vormingsmoment hebben gevolgd.

Voertuig:

- het geldige verzekeringsbewijs van het voertuig (op papier of digitaal);
- het originele inschrijvingsbewijs van het voertuig;
- het groene, nog geldige keuringsbewijs van de autokeuring voor het voertuig (indien het voertuig hieraan onderworpen is).

Heb je één van deze documenten niet bij, dan gaat het examen niet door. Het inschrijvingsgeld wordt niet terugbetaald. Je zal op een later tijdstip moeten terugkomen. Dit examen wordt niet als een gefaalde poging geteld.

2.2 Voertuig

Het voertuig waarmee je het examen aflegt, moet technisch in orde en in propere staat zijn. Deze zaken worden gecontroleerd:

- het reglementaire L-teken (achteraan en duidelijk zichtbaar op het voertuig);
- de aanwezigheid van een 2de binnenspiegel voor de begeleider voor wie het examen aflegt onder dekking van een voorlopig rijbewijs M36 of M12;

- het koetswerk (de examiner controleert of het koetswerk niet ernstig beschadigd is en mogelijk gevaar oplevert);
- de deuren: deze mogen niet geblokkeerd zijn (het kinderslot mag niet geactiveerd zijn);
- bij een 3-deurs voertuig mogen de voorzetels niet geblokkeerd zijn, zodat toegang tot de achterbank mogelijk is;
- de banden:
 - voldoende diepte van de hoofdgroeven;
 - het linnen van de band is niet zichtbaar;
 - geen spijkerbanden;
 - geen vervorming van de band.
- **alle** remlichten;
- het geluidstoestel;
- de richtingaanwijzers.

Als een van deze onderdelen niet in orde is, dan gaat het examen niet door.

Daarnaast worden ook steeds de volgende onderdelen gecontroleerd voor de start van het examen:

- dimlichten;
- achterlichten;
- achtermistlicht;
- ontwaseminginstallatie;
- ruitenwissers.

Bij een defect aan een van deze onderdelen gaat het examen alleen door als je ze niet nodig hebt tijdens het examen. Bv. bij een niet werkend mistlicht op een heldere dag.

Als het voertuig technisch niet in orde is, dan gaat het examen niet door. Het inschrijvingsgeld wordt niet terugbetaald. Je zal op een later tijdstip moeten terugkomen. Dit examen wordt niet als een gefaalde poging geteld.

Je mag rijhulpsystemen (ADAS) gebruiken tijdens het examen op voorwaarde dat:

- het voertuig de rijtaak niet van jou overneemt (bv. automatisch inparkeren);
- je weet hoe de systemen werken en ze op een correcte manier kan gebruiken;
- je begrijpt dat je te allen tijde zelf verantwoordelijk bent;
- je weet wanneer je deze systemen kan gebruiken en begrijpt dat er grenzen zijn aan wat het systeem kan.

3 Het examen

3.1 Start van het examen en de voorafgaande controles

De computer kiest voor jou de punten waarlangs het examen zal lopen. De examiner geeft aanduidingen over de te volgen weg behalve tijdens het onderdeel “Zelfstandig rijden”. Zolang hij/zij niets zegt, volg je de rijbaan waarop je je bevindt, volg je de hoofdweg of steek je het kruispunt over. Je houdt daarbij altijd rekening met de verkeersregels. Tijdens het examen ben je geen “plaatselijk verkeer”. Indien er hierdoor op een kruispunt maar 1 mogelijke richting is, zal de examiner geen aanduiding geven en moet je zelf de juiste richting kiezen.

Wanneer je van richting moet veranderen, naar links of naar rechts, zegt de examiner dit op tijd: “Aan het volgende kruispunt links/rechts afslaan”.

De examiner zal je **nooit** in een valstrik lokken.

Je instructeur, begeleider of begeleidende persoon mag niet tussenkomen tijdens het examen. Hij mag **niet**:

- aanduidingen of richtlijnen geven ;
- de ruitenwissers, de ontdooier, de ontwaseming of de verwarming aanzetten;
- tekens geven ;
- de voorruit aan zijn kant proper maken;
- de aanduidingen van de examiner herhalen of er commentaar bij geven.

Als hij toch tussenkomt tijdens de proef, dan stopt het examen en ben je niet geslaagd.

Tijdens de proef mag je, om je zichtbaarheid te verbeteren, steeds op reglementaire wijze stoppen en bijvoorbeeld de ruiten proper maken of de achteruitkijkspiegels beter richten.

Als je niet voldoende deelneemt aan het verkeer (bv. te traag rijdt zonder reden), kan de examiner het examen op de openbare weg niet beoordelen. Het examen wordt dan stopgezet en je bent niet geslaagd. Toon tijdens het examen dat je de toe te passen snelheden kent en je met een normale snelheid in het verkeer kan begeven.

3.1.1 Voorzorgen bij het verlaten van het voertuig

Wanneer je stilstaat tijdens één van de manoeuvres zal de examiner je vragen om:

- de motor stil te leggen;
- uit het voertuig te stappen; hierbij doe je alsof je alleen in het voertuig zit en geen passagiers hebt;
- opnieuw in het voertuig te stappen.

De examiner verwacht van jou dat je:

- de motor stillegt en de parkeerrem opzet en/of een versnelling inschakelt;
- in je linker achteruitkijkspiegel kijkt vooraleer je het portier opent;
- door de opening van het portier kijkt alvorens dit volledig te openen;
- je voertuig op slot doet of aangeeft dit te doen.

Let erop dat je zicht hebt op het aankomende verkeer als je rond het voertuig stapt.

3.1.2 Instellingen

3.1.2.1 Stuur- en zithouding:

De examinerator zal je vragen om uit te leggen hoe je een correcte zithouding aanneemt.

Dit is een correcte zithouding:

- Je bovenbenen rusten zoveel mogelijk op de zitting van de zetel.
- Je linkerbeen is nog licht gebogen als je het koppelingspedaal helemaal indrukt. Ook bij een auto met een automatische versnellingsbak is het linkerbeen licht gebogen wanneer de voet zich op de voetsteun bevindt.
- De bovenkant van de hoofdsteun is op gelijke hoogte (of enkele cm hoger) met de bovenkant van je hoofd.
- De helling van je rugleuning is correct als je polsen ter hoogte van het stuur komen.
- Je armen zijn licht gebogen.
- Je handen liggen op “kwart voor drie” op het stuur.
- Je handen liggen aan de buitenkant op het stuur.
- Tijdens het rijden blijven je handen steeds aan het stuur, behalve als je moet schakelen. Het stuur met één hand bedienen en de andere arm op de deur of de middenconsole laten rusten, is geen correcte houding.

Je zorgt voor vertrek dat je een correcte zithouding hebt. Je doet dit niet tijdens het rijden omdat je dan de controle over het voertuig kan verliezen.

3.1.2.2 Gordel

Je draagt de gordel correct voor je het voertuig start.

Je zorgt ervoor dat de gordel niet te hoog bij de hals of te laag komt omdat je armbewegingen hierdoor gehinderd kunnen worden.

3.1.2.3 Spiegels

De binnenspiegel staat correct afgesteld als de bovenrand van de spiegel op dezelfde lijn staat als de bovenkant van de achterraut.

De linkerbuitenspiegel staat correct afgesteld als je nog net de linkerkant van de auto en een zo groot mogelijk deel van de weg aan de linkerkant kan zien. Als vuistregel wordt hier de 1/3 lucht en 2/3 grond gehanteerd voor een goede zichtbaarheid.

De rechterbuitenspiegel staat correct afgesteld als je nog net de rechterzijde van de auto en een zo groot mogelijk deel van de weg aan de rechterzijde kan zien. Als vuistregel wordt hier de 1/3 lucht en 2/3 grond gehanteerd voor een goede zichtbaarheid.

3.1.3 Controles

De volgende controles gebeuren altijd:

- ontwaseming vooraan – ontvriezing achteraan;
- gebruik van de lichten (dimlichten – grootlichten – mistlichten);
- geluidstoestel;
- richtingaanwijzers;
- remlichten.

De examinerator vraagt je om deze bedieningen een na een te gebruiken.

Daarnaast kiest de computer voor jou een van de volgende controles:

- Slijtage van de banden

De examinerator vraagt je om te tonen waar je de slijtage van je banden controleert.

De examinerator verwacht dat je uitstapt en dat je de groeven toont die je nakijkt. Indien nodig mag je de wielen draaien om het nakijken te vergemakkelijken. Je mag gebruik maken van de slijtage-indicatoren aanwezig op sommige banden. De controle beperkt zich tot één voorwiel van het voertuig.

- Bandenspanning

De examinerator vraagt je om te tonen hoe je de bandenspanning controleert en waar je de correcte bandendruk voor je voertuig kan terugvinden.

- Product ruitensproeiers

De examinerator vraagt je om te tonen waar je het product voor de ruitensproeiers toevoegt.

De examinerator verwacht dat je de motorkap van je voertuig opent en aanduidt waar het reservoir voor het product van de ruitensproeiers zich bevindt. Vervolgens moet je de motorkap sluiten en je ervan vergewissen dat deze goed gesloten is voordat je terug instapt.

- Controle oliepeil (deze controle verdwijnt vanaf 1 december 2026)

De examinerator vraagt je om aan te tonen hoe je het oliepeil van de motor nakijkt.

De examinerator verwacht dat je de motorkap van het voertuig opent en aanduidt waar zich de oliepeilstok bevindt. Vervolgens moet je de motorkap sluiten en je ervan vergewissen dat deze goed gesloten is alvorens terug in te stappen.

- Controle remvloeistof (deze controle verdwijnt vanaf 1 december 2026)

De examinerator vraagt je om aan te tonen waar het remvloeistofreservoir zich bevindt.

De examinerator verwacht dat je de motorkap van je voertuig opent en aanduidt waar zich het niveau van de remvloeistof bevindt. Vervolgens moet je de motorkap sluiten en je ervan vergewissen dat deze goed gesloten is alvorens terug in te stappen.

- Controle koelvloeistof (deze controle verdwijnt vanaf 1 december 2026)

De examinerator vraagt je om aan te tonen waar je het niveau van de koelvloeistof controleert.

De examinerator verwacht dat je de motorkap van je voertuig opent en aangeeft waar zich het niveau van de koelvloeistof bevindt. Vervolgens moet je de motorkap sluiten en je ervan verzekeren dat deze goed gesloten is alvorens terug in te stappen.

Als je deze voorafgaande controles niet correct of niet volledig uitvoert, dan telt deze fout mee in de eindbeoordeling.

Als je de motorkap door een technische reden niet kan openen, dan gaat het examen niet door.

3.2 Beoordeling tijdens de rit op de openbare weg

De examinerator gaat na of je voldoende rijvaardig bent. Daarvoor beoordeelt de examinerator 12 rubrieken op de openbare weg. Een 13de rubriek, de gevaarherkenningstest, is een computertest in het examencentrum. Deze test leg je af voor of na de rit op de openbare weg.

Rubriek 1 - Bediening van het voertuig

Voordat je gaat rijden, moet je je spiegels en stoel correct instellen en de veiligheidsgordel correct dragen.

a. Schakelen en ontkoppelen

Je ont koppelt met de linkervoet en duwt het pedaal altijd volledig in. Wanneer je het koppelingspedaal niet gebruikt, mag je je voet niet laten rusten op het pedaal, maar plaats je ze op de voorziene steun naast het koppelingspedaal.

De meest gemaakte fouten zijn:

- willen schakelen zonder te ont koppelen;
- naar een verkeerde versnelling (te hoog of te laag) schakelen;
- niet tijdig naar een lagere of hogere versnelling schakelen;
- te lang in een te lage versnelling blijven rijden.

Bij het nemen van een bocht of in een afdaling moet het voertuig gekoppeld blijven (dit wil zeggen dat je het koppelingspedaal niet mag indrukken). Het ont koppelen en terugschakelen naar de juiste versnelling moet gebeuren voor het nemen van de bocht of voor de start van de afdaling.

b. Rem- en vertragingstechniek

Bij het remmen of vertragen is terugschakelen toegelaten, maar niet verplicht. Bij het terugschakelen is het wel belangrijk om naar de juiste versnelling te schakelen en het koppelingspedaal opnieuw los te laten.

Je remt door de gastoevoer te verminderen of door gebruik te maken van het rempedaal.

De meest gemaakte fouten zijn:

- niet tijdig ont koppelen bij het remmen waardoor de motor afslaat;
- ont koppelen voordat het rempedaal ingedrukt wordt;
- tijdens het vertragen het koppelingspedaal ingedrukt houden;
- niet gedoseerd remmen wanneer een remmanoeuvre kan voorzien worden;
- rem- en koppelingspedaal tegelijkertijd induwen.

In het kader van het ecologisch rijden worden volgende zaken als pluspunt beschouwd:

- het gaspedaal loslaten als je in de verte ziet dat je snelheid zal moeten minderen of stoppen;
- het voertuig zo lang mogelijk laten uitrollen in versnelling en zonder te ont koppelen op een horizontale weg;
- onmiddellijk naar de juiste versnelling schakelen en niet versnelling per versnelling.

Als je met een automaat rijdt, wordt verwacht dat je bij het remmen de rechtervoet van het gaspedaal haalt en deze vervolgens gebruikt om het rempedaal te bedienen, net zoals bij een traditionele versnellingsbak. De linkervoet wordt hier niet gebruikt.

Het gebruik van de parkeerrem is een belangrijk veiligheidsaspect. Je bent niet geslaagd als je het voertuig verlaat zonder de parkeerrem op te zetten of het voertuig in versnelling te zetten (of zonder het voertuig in de stand « P » te plaatsen wanneer het een voertuig met automatische versnellingsbak betreft), of als je de handrem niet volledig opzet waardoor het voertuig in beweging komt.

c. Lichten

Er wordt van je verwacht dat je je lichten gebruikt wanneer nodig. Je doet dit vlot en zonder je aandacht voor het verkeer te verliezen. De examiner zal je niet zeggen wanneer je de lichten moet gebruiken.

Algemeen worden dimlichten verplicht gebruikt tussen het vallen van de avond en het aanbreken van de dag of wanneer de zichtbaarheid beperkt is tot minder dan 200 m.

Je mag andere weggebruikers nooit hinderen met de grootlichten.

Je moet het achtermistlicht gebruiken bij mist of sneeuwval die de zichtbaarheid verminderen tot minder dan (ongeveer) 100 meter en bij felle regen.

Als je de lichten verkeerd gebruikt volgt een negatieve beoordeling. Als je de lichten niet kan aanzetten, stopt het examen en ben je niet geslaagd.

d. Hulpmiddelen voor de zichtbaarheid.

Je zorgt ervoor dat je voldoende ziet. Je gebruikt daarvoor:

- de achterrauitverwarming;
- de voorruitontwaseming;
- de ruitenwissers.

Je beslist zelf wanneer het nodig is om deze te gebruiken. De examiner zal je niet zeggen wanneer je dit moet doen.

e. Wegrijden op een helling

Als je op een helling vertrekt, mag je voertuig niet achteruitrijden. Als je meer dan 1 meter achteruitrijdt, ben je niet geslaagd.

Rubriek 2 – Plaats op de openbare weg.

Om de juiste plaats op de openbare weg te kiezen, moet je de regels van de Code van de openbare weg volgen.

In het algemeen moet je zoveel mogelijk rechts houden, behalve als de wegmarkeringen of de aanwijzingen van de verkeersborden iets anders aangeven. Je mag niet te rechts rijden waardoor je te dicht langs geparkeerde wagens of andere weggebruikers rijdt. Hou hierbij ook rekening met je snelheid.

Je moet elke richtingsverandering correct aangeven zodat dit veilig kan gebeuren, zonder andere weggebruikers in gevaar te brengen.

De examinator zal gevaarlijk rijgedrag streng beoordelen en kan het examen hiervoor stopzetten.

Over een doorlopende streep rijden wordt beschouwd als een zware fout, tenzij het niet anders kan (bv. als de weg versperd is).

Als witte voorsorteringspijlen op de grond of op een aanwijzingsbord de te volgen richting aanduiden, wordt van je verwacht dat je je op de juiste rijstrook plaatst. Je doet dit zonder aanwijzingen van de examinator. Je houdt hierbij rekening met de dwarsmarkeringen of andere verkeersborden (bv. "STOP" bord).

B5

Naast deze aanwijzingsborden moet je ook de nodige aandacht hebben voor de verkeersborden die aangeven dat de toegang tot de straat verboden is (bv. een bord C1 of C3). Als je een verboden richting inrijdt, wordt dit streng beoordeeld. Het examen wordt dan ook stopgezet. Je bent dan niet geslaagd voor het examen.

C1

C3

Er wordt ook van je verwacht dat je de verschillende onderdelen van de openbare weg kent en deze correct weet te gebruiken, zoals bv. een busstrook, een bijzonder overrijdbare bedding, een fietspad, een pechstrook, een voorsorteringsstrook voor fietsers, enz...

Deze onderdelen van de openbare weg gebruiken terwijl je dat niet mag, kan andere weggebruikers in gevaar brengen en wordt beschouwd als een zware fout.

Rubriek 3 – Bochten

Als je in een bocht rijdt, moet je altijd rekening houden met alle verschillende elementen van de weg, zoals de wegmarkeringen, aanwezigheid van fiets- of voetpaden, weersomstandigheden, enz... Bij het nemen van een bocht is het belangrijk dat je de bocht goed kan inschatten en je deze op een veilige en defensieve manier kan nemen. Verder is het ook belangrijk om de bocht met de juiste snelheid in te gaan en, indien nodig, voor de bocht terug te schakelen. Als je schakelt, moet je het koppelingspedaal voor de bocht terug loslaten en niet in de bocht remmen of terugschakelen. De bocht te kort of te breed nemen of een doorlopende streep overschrijden tijdens het nemen van de bocht wordt beschouwd als een zware fout.

Rubriek 4 – Kruisen en inhalen

Als je andere weggebruikers kruist, moet je voldoende zijdelingse afstand houden en als dat nodig is naar rechts uitwijken.

Als je een hindernis (bv. geparkeerde wagens) tegenkomt, moet je tijdig vertragen en zo nodig stoppen om de tegemoetkomende weggebruikers door te laten.

Wanneer je inhaalt, moet je de situatie op voorhand zo goed mogelijk inschatten:

- Is er voldoende ruimte?
- Zie je het tegenliggend verkeer goed genoeg?
- Wat is de snelheid van de weggebruiker die je wil inhalen?
- Wat doen de weggebruikers achter jou?

Een inhaalmanoeuvre moet zo kort mogelijk zijn en je moet altijd zo snel mogelijk je normale plaats op de weg terug innemen, dit uiteraard op een veilige manier en zonder het hinderen van andere weggebruikers.

Voor je start met links inhalen, moet je de volgende kijktechniek toepassen:

- naar voor kijken;
- binnenspiegel controleren op achterliggend verkeer;
- linker buitenspiegel controleren;
- over de linkerschouder kijken om de dode hoek te controleren.

Eveneens moet je de richtingaanwijzers gebruiken om de andere weggebruikers op tijd te laten weten dat je een inhaalmanoeuvre gaat uitvoeren.

Als je tegemoetkomende weggebruikers hindert of in gevaar brengt wanneer je spoorvoertuigen links inhaalt (wanneer het rechts niet kan omdat er niet voldoende ruimte is) wordt dit beoordeeld als een zware fout.

Als je inhaalt waar dit niet mag, zal de examiner dit beoordelen als een zware fout.

Niet voldoende zijdelingse afstand houden tussen je voertuig en fietsers of bromfietsers is gevaarlijk. Daarom zal de examiner dit streng beoordelen. Je moet binnen de bebouwde kom ten minste 1 meter afstand houden en buiten de bebouwde kom ten minste 1,5 meter.

Rubriek 5 – Richtingsverandering

Bij elke richtingsverandering (= manoeuvre uitvoeren, veranderen van rijstrook, naar links of rechts afslaan om de rijbaan te verlaten) is het belangrijk dat je:

1. voldoende rond je kijkt (= "je vergewissen") om te zien of je door je richtingsverandering geen gevaar voor andere weggebruikers bent en of er geen achterliggers al begonnen zijn met inhalen;
2. de achteruitkijkspiegels gebruikt en je bewust bent van de dode hoek. Daarom is het in de meeste situaties aangeraden om bij het uitvoeren van een richtingsverandering ook "over de schouder" te kijken;
3. op tijd duidelijk maakt dat je van richting gaat veranderen;
4. je in de correcte rijstrook opstelt wanneer er 2 of meer rijstroken in dezelfde richting zijn (= correct voorsorteren);
5. het manoeuvre met gematigde snelheid uitvoert;
6. verkeersgeleiders langs rechts voorbijrijdt.

Hinderen van andere bestuurders bij het uitvoeren van de richtingsverandering is een zware fout.

Als je een verboden rijrichting (C1, C3) inslaat of de verkeersborden C31, C33, D1, D3 en D5 niet naleeft, ben je niet geslaagd voor het examen.

Rubriek 6 – Voorrang

Het is belangrijk dat je voorrang verleent aan de weggebruikers die hier recht op hebben. Je mag deze weggebruikers niet hinderen. Je nadert een voorrangssituatie altijd met een aangepaste snelheid en volgens de regels van de code van de openbare weg. Je stopt als dat nodig is.

Volgende handelingen worden beschouwd als een zware fout:

- geen voorrang verlenen aan de van rechts komende bestuurders, al dan niet op kruispunten met een bord B17;

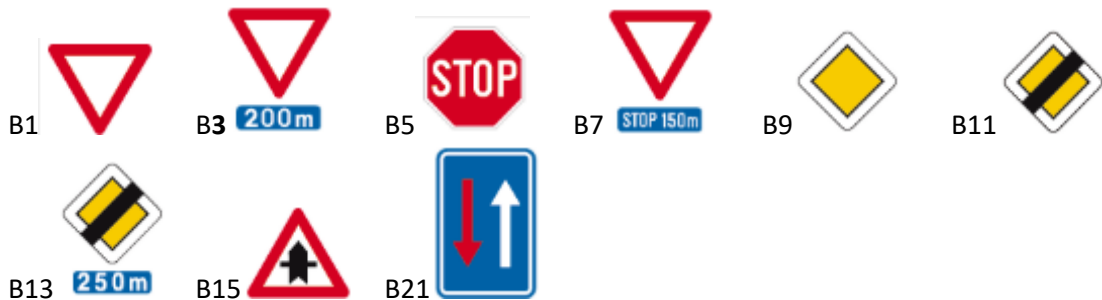
B17

- geen voorrang verlenen aan de van rechts komende bestuurders;
- geen voorrang verlenen aan iedere bestuurder op de openbare weg als je zelf uit een aardeweg komt;
- geen voorrang verlenen bij het uitvoeren van een manoeuvre;
- geen voorrang verlenen aan tegemoetkomende weggebruikers waar een bord B19 dit oplegt;

B19

- geen voorrang verlenen aan spoorvoertuigen;
- het niet correct toepassen van de voorrangsborden B1, B3, B5, B7, B9, B11, B13, B15 en B21.

Herhaaldelijk onnodig voorrang verlenen aan weggebruikers die daarop geen recht hebben, zal de examiner negatief beoordelen.

Rubriek 7 – Verkeerslichten en bevelen

Het is belangrijk dat je de hiërarchie van de verkeersregels, verkeerstekens en bevelen van bevoegde personen begrijpt en toepast tijdens het examen. Het niet toepassen van deze regels wordt beschouwd als een ernstige tot zware fout, afhankelijk van de lokale situatie. Voorbeelden hiervan zijn:

- stoppen voor een groen licht.
- niet dubbel voorzichtig voorbijrijden van een knipperend oranjegeel licht.
- voorbijrijden van een vast oranjegeel licht als je wel op tijd en veilig kon stoppen.

Als je één van onderstaande dingen doet, ben je niet geslaagd voor het examen:

- het negeren van de bevelen van een bevoegd persoon;
- het negeren van een rood verkeerslicht;
- een deel van de openbare weg gebruiken met erboven een rood licht in de vorm van een kruis ;
- je op een overweg begeven wanneer de rode knipperlichten branden of wanneer de slagbomen in beweging of gesloten zijn;
- geen gevolg geven aan de aanwijzingen van gemachtigde signaalgevers, opzichters, wegkapiteins of groepsleiders;
- geen gevolg geven aan de aanwijzingen van de gemachtigde militairen bij legercolonnes.

Rubriek 8 - Snelheid en verkeersinzicht

Correct deelnemen aan het verkeer met aangepaste snelheid vereist verkeersinzicht. Dit betekent dat je je moet aanpassen aan de verkeerssituatie en rekening houden met de andere weggebruikers, de weg waarop je je bevindt, je voertuig en de weersomstandigheden.

De volgende punten worden beschouwd als foutief rijgedrag:

- niet met aangepaste snelheid rijden (bijvoorbeeld bij aanwezigheid van andere weggebruikers of bij slechte weersomstandigheden);
- abnormaal traag rijden zonder dat daar reden toe is; je moet aantonen dat je de snelheden kent en deze ook kan toepassen rekening houdend met de omstandigheden;
- niet naleven van de snelheidsbeperkingen bepaald door de verschillende types verkeersborden (hierbij baseert de examiner zich steeds op de snelheidsmeter van het voertuig);
- onvoldoende afstand houden tussen voertuigen (volgafstand: 2-secondenregel);
- plots remmen wanneer dit niet nodig is;
- het hinderen of in gevaar brengen van andere weggebruikers (bv. bij het voorbijrijden van een hindernis);
- een kruispunt oprijden of oversteken zonder zijn snelheid aan te passen en/of onvoldoende te kijken rondom zich;
- een overweg oprijden wanneer het verkeer zodanig belemmerd is, dat men op de overweg zou moeten stoppen;
- de snelheid niet aanpassen bij het naderen van een voorrang van rechts: te snel het kruispunt naderen of overdrijven door te veel te vertragen bij een overzichtelijk kruispunt (kijktechniek).

De examiner zal bij de beoordeling rekening houden met de ernst van de situatie.

Rubriek 9 – Gedrag ten opzichte van andere weggebruikers

Volgende punten worden beschouwd als een zware fout:

- hinderen of het in gevaar brengen van kwetsbare weggebruikers in het algemeen;
- niet stoppen voor een voetganger die een oversteekplaats voor voetgangers wil gebruiken of die aanstalten maakt om over te steken;
- onvoldoende zijdelingse afstand houden ten opzichte van fietsers of bromfietsers (minder dan 1 meter binnen de bebouwde kom, minder dan 1.5 meter buiten de bebouwde kom);
- geen voorrang verlenen aan fietsers en bromfietsers die zich op het einde van een fietspad op de rijbaan begeven om rechtdoor te rijden;
- niet dubbel voorzichtig zijn ten aanzien van kinderen, bejaarden of personen met een beperking;
- onvoldoende vertragen of stoppen bij het naderen van een schoolbus of andere bussen waar passagiers in- en uitstappen;
- het niet vormen van een reddingsstrook bij file;
- geen voorrang verlenen aan of doorgang vrijmaken voor prioritaire voertuigen die gebruik maken van hun speciale geluidstoestel en blauwe knipperlichten;
- geen voorrang verlenen aan een autobus binnen de bebouwde kom, die aangeeft zijn halteplaats te willen verlaten.

Als je de volgende handelingen stelt, ben je niet geslaagd:

- doorbreken van een groep kinderen of scholieren, een militaire kolonne of een groep mensen naar aanleiding van een cultureel, sportief of toeristisch evenement;
- niet vertragen of indien nodig stoppen bij het naderen van een groep renners die deelnemen aan een wielervedstrijd;
- niet vertragen of indien nodig stoppen bij het naderen van vee of rijdieren.

Rubriek 10 – Defensief rijden

In de rubriek “*Defensief rijden*” beoordeelt de examiner of je tijdig inspeelt op het gedrag van andere weggebruikers en je eigen gedrag zo voorspelbaar mogelijk maakt voor andere weggebruikers.

Volgende punten worden beoordeeld:

- kijktechniek: observatie van het verkeer rond jou;
- gezien worden;
 - visuele communicatie met andere weggebruikers (oogcontact, ...);
 - technische communicatie met andere weggebruikers (remlichten, ...)
- je voorspelbaar gedragen: je zo gedragen dat de in het verkeersbeeld te verwachten veranderingen niet dusdanig verrassend zijn, zodat abnormaal moet worden geremd of gestuurd;
- **vooruitzien** voor jezelf en voor andere weggebruikers;
- geen verwarring creëren bij andere weggebruikers door twijfelend rijgedrag;
- aanpassen rijgedrag naargelang de **weersomstandigheden**;
- **hoffelijkheidsreflex**: andere weggebruikers toelaten gestarte manoeuvres te voltooien of bij druk verkeer de kans geven in te voegen;
- een **veilige plaats** innemen in het verkeersgebeuren met voldoende volgafstand;
- andere weggebruikers niet in gevaar brengen door **onnodig voorrang te verlenen**;
- snelheid: je vlot bewegen in het verkeer.

Rubriek 11 - Zelfstandig rijden

In deze rubriek beoordeelt de examiner of je zelfstandig de weg naar een bepaalde bestemming kan vinden door de instructies van een gps te volgen en door wegwijzers (aanwijzingsborden) te volgen.

Je moet tijdens het onderdeel "*Zelfstandig rijden*" aantonen dat je je voertuig voldoende beheerst en dat je meerdere taken tegelijk kan uitvoeren. De examiner beoordeelt in de eerste plaats of je daarbij veilig blijft rijden. Wanneer je meerdere opeenvolgende instructies van je gps of wegwijzers negeert, dan gaat de examiner ervan uit dat het rijden onvoldoende geautomatiseerd is om alle taken tegelijk te kunnen uitvoeren.

Je moet ten minste 10 tot 15 minuten zelfstandig rijden. Dit moet niet aaneensluitend zijn en kan op verschillende momenten tijdens het examen aan bod komen.

De gps moet in het Nederlands ingesteld zijn. Dit is ook het geval als je het examen met een tolk Engels, Frans of Duits aflegt. Het geluid van de gps moet niet verplicht aan staan.

De code van de openbare weg gaat altijd boven de instructies van de gps.

De examiner mag het van de gps overnemen wanneer hij/zij dit nodig vindt. Dit kan bijvoorbeeld om de doorgangspunten en planning te respecteren, om file te vermijden, omdat de gps-kaart niet actueel is, De examiner mag je verder zelfstandig laten rijden door richtlijnen te geven over de wegwijzers die je moet volgen. De examiner mag het zelfstandig rijden tijdelijk onderbreken om je zelf te zeggen welke weg je moet volgen.

Rubriek 12 - Manoeuvres

Tijdens het uitvoeren van de manoeuvres moet je aantonen dat je het voertuig onder controle hebt bij lage snelheid.

Je moet ook aantonen dat je rekening houdt met andere weggebruikers, de verkeersveiligheid en de doorstroming van het verkeer. Je toont ten slotte dat je alle vereiste voorzorgen neemt om een ongeval te vermijden.

Algemene richtlijnen:

- het is niet toegelaten de deur te openen of de bestuurdersplaats te verlaten tijdens het uitvoeren van een manoeuvre;
- als je een ander voertuig of een hindernis “raakt” of “ertegen botst” (ook bij het openen van het portier), ben je niet geslaagd;
- je moet de richtingaanwijzers gebruiken wanneer dat nodig is;
- de overbouw van het voertuig mag tijdens het manoeuvreren de straatbegrenzing (bv. belijning, berm,...) overschrijden, maar je mag niet op het voetpad, het fietspad of buiten de rijbaan rijden.

Na het beëindigen van het parkeermanoeuvre vraagt de examinerator je om uit en terug in het voertuig te stappen en daarbij de nodige voorzorgen te nemen.

Volgende fouten worden, afhankelijk van hoe vaak je de fout maakte, lichter of zwaarder beoordeeld:

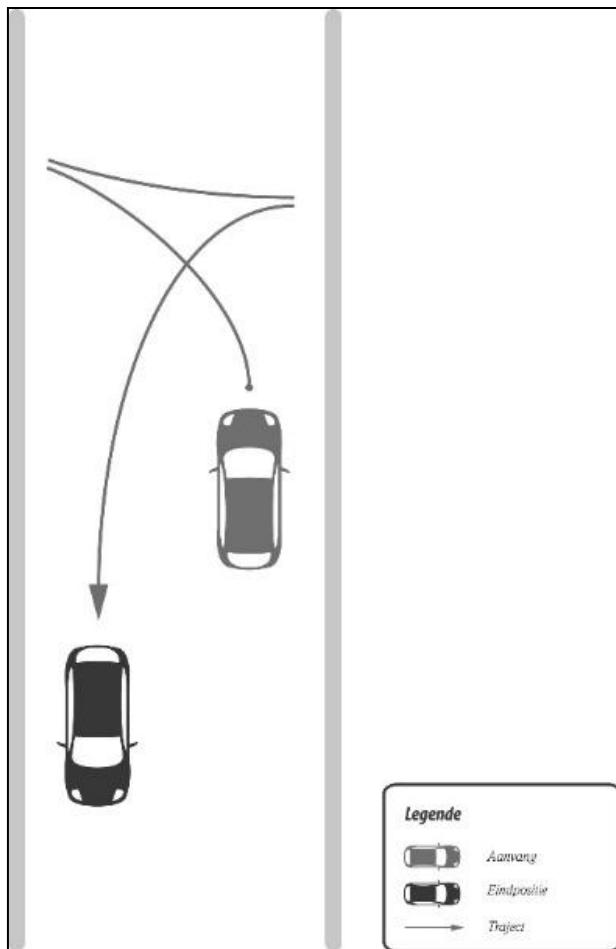
- vergeten de richtingaanwijzers te gebruiken voor je het manoeuvre start;
- de veiligheid van andere weggebruikers in het gedrang brengen;
- onvoldoende rondom je kijken tijdens het manoeuvre of wanneer je na het manoeuvre terug in het verkeer begeeft;
- te dicht langs een ander voertuig of hindernis rijden;
- het manoeuvre abnormaal traag uitvoeren;
- onvoldoende stuurvaardigheid.

Als je de volgende fouten maakt, ben je onmiddellijk niet geslaagd:

- tijdens het manoeuvre op het voetpad of fietspad rijden;
- een ander voertuig of vaste hindernis raken;
- de controle over je voertuig verliezen.

Indien de examinerator voor de veiligheid moet tussenkomen stopt hij het examen en ben je niet geslaagd.

Manoeuvre "Keren in een smalle straat"

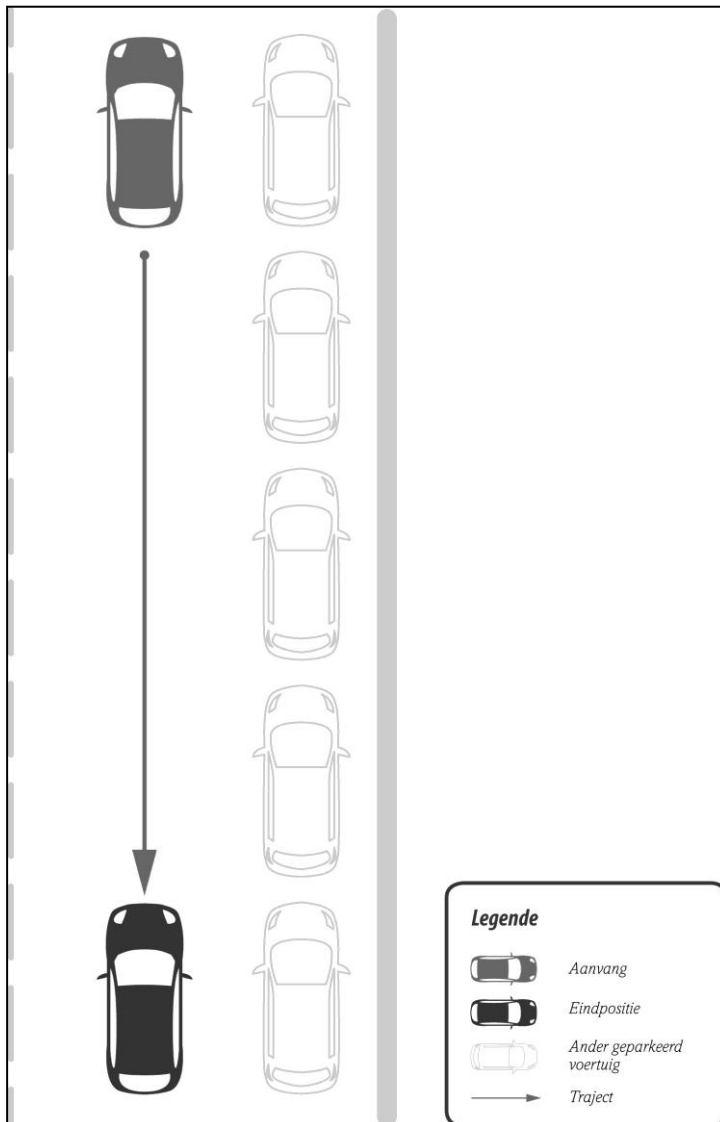

Je moet het voertuig keren in een straat, die de examiner kiest. Je mag het manoeuvre vooruit of achteruit starten.

Je mag de volledige breedte van de rijbaan gebruiken, van boordsteen tot boordsteen. De parkeerplaatsen en bermen op gelijke hoogte als de rijbaan, mogen dus ook gebruikt worden. Het gebruik van fietspaden, voetpaden en opritten van garages is echter niet toegelaten

Het manoeuvre is beëindigd, wanneer je opnieuw deelneemt aan het verkeer.

Manoeuvre "In rechte lijn achteruitrijden"

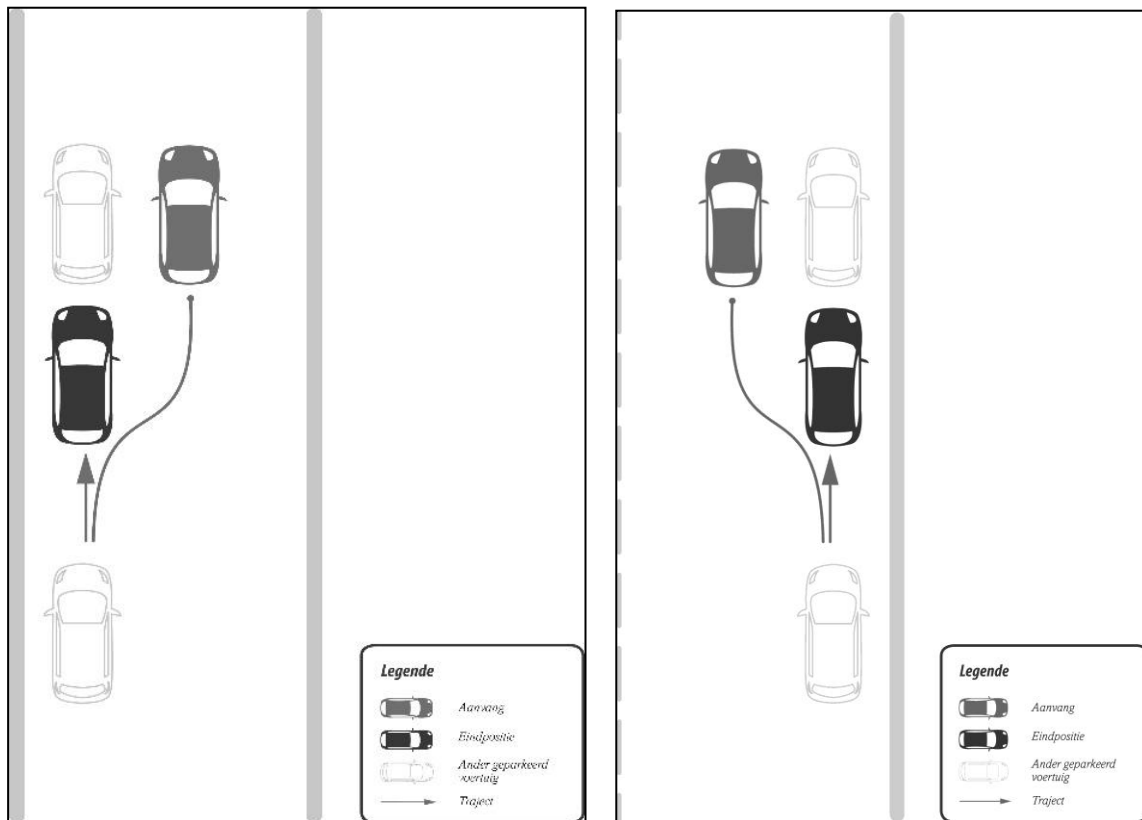
De examiner duidt een object (auto, verkeersbord, ...) aan waarlangs je je moet positioneren om het manoeuvre te beginnen. De examiner duidt ook een object aan tot waar je achteruit moet rijden. Je zal ongeveer 20 meter achteruit moeten rijden.

Je moet het manoeuvre in één beweging uitvoeren en je mag je éénmaal opnieuw goed zetten. Je mag de boordsteen niet raken.

Als er tijdens dit manoeuvre een achterligger aankomt, hou je hiermee rekening. Wanneer de achterligger niet kan uitwijken, zal de examiner je de instructie geven om terug vooruit te rijden of om je aan de kant te zetten.

Het manoeuvre is beëindigd wanneer je opnieuw deelneemt aan het verkeer.

Manoeuvre “Evenwijdig ten opzichte van de weg links of rechts parkeren”

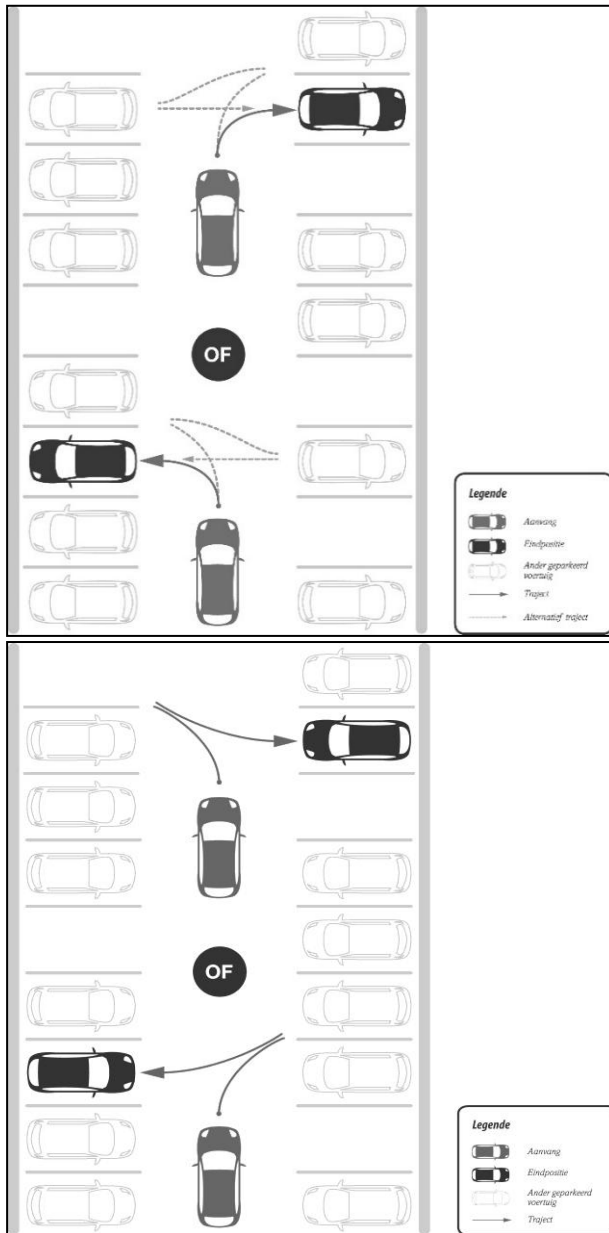
Je moet je voertuig evenwijdig ten opzichte van de weg links of rechts parkeren tussen 2 geparkeerde voertuigen. De examiner kan ook vragen dit manoeuvre uit te voeren achter een voertuig. De examiner zegt je waar je moet parkeren.

Je stelt je voertuig op naast het voertuig waarachter je moet parkeren, om daarna achterwaarts te parkeren in een vloeiende S-beweging. 1x herbeginnen wordt niet als fout beschouwd. Als je daarbij op het voetpad of fietspad rijdt, een ander voertuig of hindernis raakt of als de examiner moet ingrijpen, wordt dit beschouwd als een zware fout. Als je vindt dat je goed staat, meld je dit aan de examiner.

Wanneer je geparkeerd bent, kan de examiner vragen om het gedeelte “Voorzorgen” van het manoeuvre “Voorafgaande controles” (zie 3.1.1) uit te voeren.

Het manoeuvre is beëindigd wanneer je opnieuw deelneemt aan het verkeer.

Manoeuvre “Loodrecht ten opzichte van de weg vooruit of achteruit in een parkeervak parkeren”

Je moet je voertuig vooruit of achteruit parkeren in een parkeervak op een openbare plaats. De examinator geeft aan of je vooruit of achteruit moet parkeren.

Minstens één voertuig staat naast het aangeduide parkeervak geparkeerd.

Je hebt de vrije keuze wat de beginopstelling van je voertuig betreft.

Je moet het manoeuvre niet in één beweging uitvoeren.

Hier kan de examinator vragen om het gedeelte “Voorzorgen” van het manoeuvre “Voorafgaande controles” uit te voeren (zie punt 3.1.1.)

Het manoeuvre is beëindigd wanneer het voertuig volledig in het parkeervak opgesteld staat.

Rubriek 13 – Gevaarherkenningstest (= GOCA Risk Perception Test)

De gevaarherkenningstest bestaat uit korte filmpjes over gevaarlijke en mogelijk gevaarlijke situaties in het verkeer.

De filmpjes zijn gemaakt vanuit het perspectief van de bestuurder. Je hebt zicht op de snelheidsmeter, de richtingaanwijzers, de binnenspiegel en buitenspiegels.

Je moet niet alleen rekening houden met een mogelijk gevaar recht voor het voertuig, maar ook met mogelijke gevaren achter en naast het voertuig.

Wanneer de film stopt, moet je aanduiden welke gevaren je hebt gezien.

De test bestaat uit 2 oefenvragen en 5 examenvragen.

Er zijn telkens 4 antwoordmogelijkheden, waarbij minimum 1 en maximum 3 antwoorden juist zijn. Het gaat om mogelijke en directe gevaren. De gevaren kunnen tijdens of op het einde van het filmpje voorkomen.

Je legt de gevaarherkenningstest af op een computer in het examencentrum. Je kan de test voor of na de proef op de openbare weg afleggen.

Je moet minimum 6 op 10 behalen om te slagen. Bij een lagere score krijgt de rubriek 13 een beoordeling “voorbehoud”.

Deze test is een onderdeel van elk praktijkexamen. De beoordeling van de test is 1 van de 13 beoordelingen voor het praktijkexamen. Niet slagen voor deze gevaarherkenningstest betekent niet automatisch dat je niet geslaagd bent voor het praktijkexamen.

Veel succes!